

Sygn. akt II Zaż 13/20

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2020r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Robert Pelewicz

Sędzia Lidia Ziarko

Sędzia (del.) Arkadiusz Hryniszyn

Protokolant: Marta Czachurska

przy udziale prokuratora Jadwigi Skowrońskiej - Stypa

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 2 października 2020r.

sprawy **K. K. (1)** skazanego z art. 177 § 2 kk,

na skutek zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonych K. K. (2) i K. K. (3) na postanowienie o kosztach zastępstwa adwokackiego zawarte w pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 18 czerwca 2020r. w sprawie II Ka 13/20

na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie o kosztach zastępstwa adwokackiego zawarte w pkt II wyroku Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu z dnia 18 czerwca 2020r. w sprawie II Ka 13/20

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 15 listopada 2019r. sygn. II K 93/18 K. K. (1) został uznany za winnego dokonania czynu kwalifikowanego z art. 177 § 2 kk – i za ten czyn Sąd I instancji wymierzył mu stosowną karę.

Następnie na skutek apelacji wywiezionej przez obrońcę oskarżonego K. K. (1) sprawa ta zawisła przed Sądem Okręgowym w Tarnobrzegu. Wyrokiem z dnia 18 czerwca 2020r. sygn. II Ka 13/20 Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu orzekł następująco:

I. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądził od oskarżonego na rzecz oskarżycieli posiłkowych K. K. (2) i K. K. (3) kwoty po 600 zł tytułem kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądził od oskarżonego K. K. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 zł tytułem kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych K. K. (2) i K. K. (3) wniósł zażalenie na orzeczenie w przedmiocie kosztów zastępstwa adwokackiego (pkt II wyroku), zaskarżając je w całości.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę przepisów postępowania, a mianowicie art. 627 kpk w zw. z art. 626 § 1 kpk oraz § 11 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 11 ust. 7 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, poprzez niezasądzenie na rzecz oskarżycieli posiłkowych K. K. (2) i K. K. (3) od oskarżonego kosztów zastępstwa procesowego.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez zasądzenie od oskarżonego na rzecz każdego z oskarżycieli posiłkowych kosztów zastępstwa według norm przepisanych w kwocie po 840 zł.

Sąd stwierdził, co następuje:

Zażalenie wywiedzione przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych K. K. (2) i K. K. (3) nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć trzeba, że zasądzenie kosztów od oskarżonego odbywa się na podstawie art. 627 kpk. Zgodnie z treścią tego przepisu od skazanego w sprawach z oskarżenia publicznego sąd zasądza wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego. W świetle aktualnie obowiązujących przepisów zasądzenie na rzecz oskarżyciela posiłkowego od oskarżonego zwrotu wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika jest zatem obligatoryjne. Orzekając w sprawie sygn. II Ka 13/20 Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu uczynił zadość powyższemu wymaganiu ustawowemu i zasądził na rzecz oskarżycieli posiłkowych K. K. (2) i K. K. (3) wnioskowane przez ich pełnomocnika kwoty - po 600 zł.

Zauważyć należy, że pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych swój wniosek o „zasądzenie na rzecz oskarżycieli posiłkowych kosztów zastępstwa procesowego w kwocie po 600 zł na rzecz każdego z nich” wyraźnie wyartykułował w trakcie rozprawy głównej w dniu 18 czerwca 2020r. (k.847). Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych załączył również do akt sprawy stosowny spis kosztów, który odpowiada treści wniosku (k.846). W tych okolicznościach Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu nie mógł mieć jakichkolwiek wątpliwości, ani co do rzeczywistej wysokości wydatków poniesionych w związku z ustanowieniem pełnomocnika przez oskarżycieli posiłkowych, ani co do treści wniosku ich pełnomocnika. Dziwi zatem treść zażalenia pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, który skarży aktualnie rozstrzygnięcie wydane na jego wniosek i zgodnie z wyrażonym we wniosku żądaniem. Od podmiotów fachowych oczekuje się bowiem działania przemyślanego i konsekwentnego, a przede wszystkim działanie takie nie może prowadzić do nadużyć o charakterze finansowym względem stron procesu – do czego zmierza aktualnie pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, domagając się zasądzenia na rzecz swoich mocodawców kwot wyższych niż rzeczywiście przez nich poniesione koszty ustanowienia pełnomocnika z wyboru, które wynikają z zalegającego na k.846 spisu kosztów.

Przechodząc dalej, należy przyznać rację pełnomocnikowi oskarżycieli posiłkowych, iż zasądzenie od oskarżonego na rzecz każdego z oskarżycieli posiłkowych kosztów zastępstwa procesowego nastąpiło w niższej wysokości niż stawki minimalne określone w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015.1800). Stawka minimalna za reprezentację przed sądem okręgowym jako drugą instancją wynosi bowiem 840 zł, o czym stanowi § 11 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 11 ust 7 przedmiotowego rozporządzenia. Niemniej jednak stosownie do treści § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia w szczególnie uzasadnionych przypadkach, a zwłaszcza gdy przemawia za tym sytuacja materialna lub rodzinna klienta albo rodzaj sprawy, adwokat może ustalić opłatę niższą niż stawka minimalna albo zrezygnować z opłaty w całości. Innymi słowy, wprawdzie regułą jest, iż umówione pomiędzy adwokatem a klientem wynagrodzenie nie powinno być niższe niż normatywna stawka minimalna, jednak przepis § 18 ust. 1 ww. rozporządzenia dopuszcza od powyższego wyjątek oparty na przesłankach uznaniowych i nieostrych w postaci sytuacji rodzinnej lub majątkowej klienta albo rodzaju sprawy – w istocie pozostawiając kwestię oceny tych okoliczności samemu adwokatowi, dając mu możliwość ustalenia honorarium umownego poniżej stawek ustawowych. Powyższa swoboda nie oznacza jednak dowolności w ukształtowaniu wysokości honorarium oraz zasad jego płatności. W myśl § 23a ust. 4, § 50 i § 55 Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (kodeksu etyki adwokackiej) – uchwała Naczelnej Rady Adwokackiej nr 2/XVIII/98 z dnia 10 października 1998 r. – adwokat jest obowiązany do jednoznacznego formułowania informacji dotyczących wynagrodzenia, w szczególności co do objęcia nim wydatków i opłat, zobowiązany jest do szczególnej skrupulatności w kwestiach rozliczeniowych i ma obowiązek poinformować klienta o wysokości honorarium lub sposobie jego obliczenia. Nie budzi wątpliwości, że sprzeczne z zasadami etyki oraz zasadami współżycia społecznego byłoby ukształtowanie wynagrodzenia adwokata na

poziomie rażąco nieekwiwalentnym do jego nakładu pracy i zakresu jego odpowiedzialności za prowadzenie sprawy. Tak samo negatywnie ocenić należy zawyżanie wynagrodzenia w celu obciążenia kosztami przeciwnika procesowego bądź też domaganie się zasądzenia na rzecz swoich klientów kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie wyższej od rzeczywiście przez nich poniesionej.

Reasumując, w realiach przedmiotowej sprawy pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych miał możliwość obniżenia swojego honorarium poniżej stawek ustawowych i z takiej możliwości skorzystał – o czym świadczy zalegający na k.846 spis kosztów. Takie obniżenie honorarium poniżej stawek ustawowych było uzasadnione chociażby rodzajem sprawy, w której pełnomocnik reprezentował aż dwa podmioty uprawnione. Jego nakład pracy był zatem mniejszy niż w przypadku dwóch zupełnie różnych spraw.

Końcowo zauważenia wymaga, że zgodnie z treścią § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia w przypadkach honorarium umownego (ustalonego poniżej stawek minimalnych) sąd na wniosek adwokata, zasądza koszty zastępstwa w wysokości ustalonej przez adwokata. Oczywistym jest zatem, że to właśnie ten przepis stanowi podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia - mimo iż Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu nie wskazał go wprost.

Biorąc powyższe pod uwagę orzeczono jak w sentencji.